

Itinerari IV: Sender dels Montalts

Ús: a peu

Grau de dificultat: alt

Distància: 8,100 km

Temps a peu: 3 h 50 min (amb variants) / 3 h 10 min (sense variants)

Desnivell màxim: 300 m

Descripció breu: Itinerari per a caminadors convençuts, amb experiència en senders de muntanya i un bon calçat. En aquestes condicions, pot fer-se mitja jornada curta, sense presses. El recorregut passa per antics camins rals: els camins vells de Cabacés i de Margalef. És interessant veure *in situ* com s'havia de fer un camí per superar un cingle rocós d'uns 50 m de desnivell. Podrem contemplar una barraca feta només de pedra calcària en sec, encara dempeus, o l'inesperat pont de Cavaloca, que supera el barranc del mateix nom al camí Vell de Cabacés i que se'ns presenta amb una elegant modèstia. Els més agosarats podran acostar-se fins a la font del Racó, que degota en un extraplom situat a mig aire d'un cingle vertical i on només s'hi pot arribar resseguint un estret relleix de la roca. En conjunt, l'itinerari passa per conreus, brolla, bosc, erms rocosos i possibilita vistes interessants sobre la vall de l'Ebre i el Priorat occidental.

Sortirem del poble pel Cantó del Barrot (D14/S2, amb plafó de rutes), al capdamunt del poble, agafant la carretera a mà esquerra i compartint tram amb l'itinerari V. En pocs revolts, passat el barranc del Quart trobarem un senyal (D20) on ens haurem de desviar. Deixarem la carretera i seguirem pel camí vell de Cabacés, que en surt a la dreta. El camí passa entre brolles i conreus i, en alguns trams, exhibeix mostres de la seva grandiositat pretèrita, amb un empedrat en sorprenent bon estat. Més endavant el camí s'eixampla i s'usa en l'actualitat per al pas de vehicles. En poca estona trobem el senyal següent (D27). En aquest punt, deixarem el camí vell de Cabacés i prendrem el de Margalef o dels Montalts en direcció al grau dels Bous, que surt a mà dreta i comença a superar el pendent de forma suau primer, més decidida després, ja fora de l'àrea de conreu. El camí es va acostant al cingle rocós fins que l'abasta.

Just a l'inici dels grau dels Bous (un grau és un tram de camí que supera un cingle de roca), a mà esquerra parteix un senderall no marcat que ens durà fins a la font del Racó. La visita a aquest indret només es recomana per a excursionistes experts i no no és apte per als individus amb vertigen. Aquesta font és un típic exemple dels afloraments d'aigua situats en zones càrstiques -calcàries-, que apareixen a superfície en forma de degoteigs als sostres de balmes i altres extraploms de roca. Caldrà fer força atenció al senderall, que primer descèn suaument fins a arribar a un relleix que es troba a mig aire d'un cingle. Seguirem per aquest relleix amb molta precaució fins que, en pocs metres arribarem a un forat de la roca, molt aparent perquè en surt una vegetació ben visible. Dins d'aquest forat hi ha la font del racó, que degoteja incansablement sobre dos antics tupins de fang, avui completament recoberts de molsa. Aquest és un indret molt especial i alhora molt fràgil: beurem l'aigua necessària procurant malmetre el menys possible l'espai, la vegetació i els recipients.

Situats altre cop a l'inici del cingle, enfilarem el grau dels Bous (també anomenat del Caragol), al qèe entrarem per una immensa porta natural. El camí supera el cingle zig-zaguejant: la pràctica totalitat del grau està suportat per marges de pedra seca i

construït a base de graons realitzats amb travessers de tija de savina, algun fragment dels quals encara es conserva. Un cop arribem dalt del grau (D28/S7), los Montalts s'obriran davant nostre en una àmplia perspectiva. És moment d'aturar-se per respirar una mica i admirar també l'esplèndida panoràmica a ponent (la Ribera d'Ebre) i a migjorn (el Priorat occidental). El camí segueix a mà dreta amb trams de pendent molt suau o inexistent. Una estona després superarem un barranc on encara hi ha alguns avellaneres d'antics conreus. Seguirem pujant suaument per un vessant obac, amb balmes de roca que havien estat utilitzades com a refugi en temps pretèrits. Arribarem a un segon barranc, que també superarem. Poc després passarem pel costat d'una construcció en runes i aviat assolirem la cruïlla dels Montalts, on hi ha un senyal (D29/S10). Aquest punt, situat a uns 520 m d'altura és el més alt del trajecte. Seguirem cap a l'esquerra i trobarem, en pocs metres, la barraca del Creuetes (S8). Exponent magnífic de les típiques barraques rurals de pedra del Montsant. Per fer una construcció així calen, a més d'uns bons braços i una respectable pila de pedres, unes idees molt clares sobre estàtica, equilibri i estabilitat. És un bon lloc per seure una estona, menjar alguna cosa i gaudir de la tranquil·litat i del silenci, només trencat de tant en tant pel refiló d'algun ocell. Passat aquest indret, el camí s'introdueix per un fragment de bosc. Aviat, però els arbres desapareixen i el camí circula per una cresta rocosa, entre dos barrancs i així es manté durant un tram força llarg amb descens suau. Pel camí podrem observar petits marges de roca i restes de trinxeres de la Guerra Civil, algunes de les quals es troben en un inesperat bon estat, tenint en compte que el 1985 aquest territori va ser devastat per un incendi. A la fi, la baixada es fa més evident i el camí deixa la carena situant-se al vessant dret. Poc després arribarem a la cruïlla del coll Empedrat (senyal D30/S15), on retrobarem el camí vell de Cabacés.

En aquesta cruïlla tenim l'oportunitat de fer una variant marcada per visitar el pont de Cavaloca. Aquest recorregut és molt recomanable i apte per a qualsevol persona que hagi pogut arribar fins aquí. Venint dels Montalts, prendrem el camí a mà dreta i en un breu descens al barranc de Cavaloca (o barranc del Pont, en aquest tram) arribarem al pont homònim (S9). El pont de Cavaloca, d'aparença desmesurada en relació amb el camí, dóna una idea de la importància que, en temps pretèrits, tenien els camins rals. En aquest indret podrem gaudir d'una estona en la què la pau i el silenci seran els protagonistes. Tornarem a la ruta principal refent aquest darrer tram de camí a l'inrevés.

Reprendrem el camí Vell de Cabacés en direcció a la Vilella Baixa. El camí descèn suaument pel vessant assolellat que hi ha sota un incipient cingle de roca. En uns 500 m es converteix en un pas de carro que s'endinsa al barranc del Racó: en aquest punt estem sota mateix de la font del Racó, que queda a meitat del cingle que s'alça a mà esquerra. Seguirem endavant i el camí tornarà a estretir-se per convertir-se en pas de carro novament, poc abans d'arribar a la cruïlla del camí de Margalef (D27). És aquí que ens hem desviat del camí vell de Cabacés a l'anada: a partir del senyal refarem el camí en sentit contrari, fins arribar al Cantó del Barrot. Final de la ruta.

Punt de sortida:
Cantó del Barrot (al capdamunt del poble a la cruïlla amb la carretera T-702 cap a Cabacés)

EDITA: Consell Comarcal del Priorat

Senyalització itineraris:

Ajuntament de la Vilella Baixa
Consell Comarcal del Priorat
Turisme de Catalunya

Fotos i esquema de l'itinerari: Roger Pascual

Senders de la Vilella Baixa és una idea de Roger Pascual i Joan Vaqué i està compostat per cinc itineraris: "Sender del Pla del Xorrac", "Sender dels Planets", "Sender dels Montalts", "Sender del Peu de la Roca" i "Sender de la Figuera"

Per més informació i suggerències:

Joan Vaqué jvaque@priorat.altanet.org
Roger Pascual pascugar@teleline.es
Oficina Comarcal d'Informació Turística
mpi@priorat.altanet.org
Telèfon 977 831023

Senders de la Vilella Baixa

Itinerari 4. Sender dels Montalts

